

γλυκίτρα ἡ, Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) *γλυτθίτρα* Πόντ. (᾽Οφ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γλυκός* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ήτρα.

1) Ἡ δερματική ἀσθένεια «μολυσματικὸν κηρίον» ἡ ὁποία ἐπεκτείνεται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ προσώπου τῶν νηπίων ἐνθ' ἄν.: *Τὸ μωρὸ ἔχ' γλυτθίτρας* ᾽Οφ. Συνών. *γλυκάντισιν* 3, *γλυκεῖά* (βλ. λ. *γλυκός*), *σάγουρο*, *σαγρί*, *σάγριο*, *ψωροφύτης*. 2) Ὡς ἐπίρρ., με εὐχάριστον γεῦσιν ᾽Οφ. β) Με εὐχαρίστησιν, *πρόσχαρα*.

γλυκιάζω Πελοπν. (Λακεδ. κ.ά.) *γλυκιάζου* Θράκ. (Μαρών.) Μέσ. *γλυκιάζομαι* Ζάκ. Πελοπν. (Λάστ.) κ.ά. *γλυκιάζουμαι* Πελοπν. (Λακων. Τριφυλ.) *γλυτθιάζομαι* Μέγαρ. Μετοχ. *γλυκιάσμενος* Ἰθάκ. Πελοπν. (Βασαρ. Γορτυν. Δίβρ. Λακων. Λάστ. Μεγαλόπ. Οἶν. Τρίπ. κ.ά.)—Ν. Πολίτ., Παραδ., 2,1220 — Λεξ. Βλαστ. 396,488 *γλυτθασμένη* Κέως Κύθηρ. *γλυτθασμένη* Μέγαρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γλυκός*.

1) Ἐνεργ. μεταβ., τρώγω τι γλυκὺ Πελοπν. (Λακεδ.) 2) Ἐνεργ. ἀμτβ., ἀρχίζω νὰ ὀριμάζω, καθιστάμενος συνεπῶς, γλυκός, ἐπὶ καρπῶν Θράκ. (Μαρών.) β) Μεταφ. ἐπὶ νεάνιδος ἐξελισσομένης σωματικῶς εἰς ὀριμον γυναίκα Θράκ. (Μαρών.): *Τοῦ κοριτοῦ δὸν πιάσι κὶ γλυκιάζ'*. Συνών. *γλυκαίνω* Α1. 3) Μέσ., ἐθίζομαι εἰς γλυκὺ ἢ εὐχάριστόν τι Ζάκ. Πελοπν. (Λακων. Λάστ.) κ.ά.: *Ἄμα ἔρθω 'ς τὸ σπῆτι σας, γλυκιάζουμαι καὶ δὲ θέλω νὰ ματαφύγω* Λακων. || Παροιμ.

Ἐγλυκιάθ' ἢ γοιά 'ς τὸ μέλι | καὶ θὰ φά' καὶ τὸ
κουβέλι

(ἐπὶ τῶν δυσκόλως ἀποβαλλόντων τὰς ἐξεις, ἰδιαίτερος αὐτὰς αἱ ὁποῖαι παρέχουν ἡδονήν) Λάστ. *Γλυκιάστη ἢ γοιά 'ς τὰ σῦκα κ' ἔφαε καὶ τὰ σνκόφυλλα* (ταυτόσημ. μετὴν προηγούμεν.) Λακων. Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. Συνών. *γλυκαίνω* Β5. β) Μεταφ., διάγω χαρούμενην καὶ εὐτυχισμένην ζωὴν Μέγαρ. Πελοπν. (Γορτυν. Λακων. Λάστ.): Φρ. *Πάδα γλυκιάσμενοι νὰ εἴσαστε 'ς τὴ ζωὴ σας* (εὐχὴ) Λακων. *Νὰ μὴ γλυτθῶθῃ ἢ καρδιά σου* (ἀρά) Μέγαρ. *Πάντα γλυκιάσμενοι* (εὐχὴ πρὸς νεονύμφους) Γορτυν. Συνών. *γλυκαίνω* Ββ. 4) Μέσ., καταλαμβάνομαι ἀπὸ ἐπιληψίαν, σεληνιασμόν Ζάκ. Ἰθάκ.: *Γλυκιάζεται ὁ τάδες Ζάκ. Εἶναι γλυκιάσμενος καὶ κάθε τόσο τότε πιάνει* Ἰθάκ. β) Μεταφ., μεμψιμοιρῶ, δυσανασχετῶ Ἰθάκ.: *Τέτοιον γλυκιάσμενον ἠῤῥηκε νὰ πάρη, πὸν αὐτὸς τρώεται μετὰ τοῦ ροῦχα του*. 5) Τὸ ἄρσ. καὶ οὐδ. τῆς μετοχ., ὡς οὐσ. λαμβανόμενον, κατ' εὐφημισμὸν, ὁ δαίμων, τὸ δαιμονικὸ Πελοπν. (Τρίπ.)—Ν. Πολίτ., Παραδ., 1,318 καὶ 2,1220 — Λεξ. Βλαστ. 448: *Ἄλλα τόσα τὰ εἶχε καμωμένα τὸ γλυκιάσμενο* Τρίπ. 6) Ἡ μετοχ. *γλυκιάσμενη* ὡς οὐσ., κατ' εὐφημισμὸν, ἡ λοιμικὴ ἐξανθηματικὴ νόσος *βλογιά* Κέως Κύθηρ. Μέγαρ. Πελοπν. (Βασαρ. Βούρβουρ. Μεγαλόπ. Οἶν.)—Λεξ. Βλαστ. 396: *'Σ τὰ βουνὰ νὰ πάη, ὄξω ἀπὸ δῶ ἢ γλυκιάσμενη*. Συνών. *ἀργυρή* (βλ. *ἀργυρὸς* 4) *βλάττα* 3, *βλογημένη* (βλ. *βλογῶ*), *βλογιά* 9, *γλυκαμένη*, *γλυκεῖά* (βλ. *γλυκός* Β4), *μελιτάτη*.

γλυκιανίσκω ἐνιαχ. *γλυκιανίσκω* Καππ. (Ἀραβάν.)

Ἐκ τοῦ *γλυκιανα*, ἀορ. τοῦ *γλυκαίνω*, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίσκω.

Καθίσταμαι γλυκός, ἀποκτῶ γλυκύτητα: *Τὰ σταφύλια γλυκιάσαν*.

γλυκιάρης ἐπίθ. Ζάκ. Θήρ. Κύθηρ. Κυκλ. Νίσυρ. Πελοπν. (Βάλτ. Γαργαλ. Καρδαμ. Μάν. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) *γλυκιάρ'ς* Θεσσ. (Συκαμν. κ.ά.) Θηλ. *γλυκιάρου* Θεσσ. (Συκαμν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γλυκεῖά*, διὰ τὸ ὅπ. βλ. *γλυκός*, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιάρης.

1) Ὁ ὑπόγλυκος, ὁ εὐγευστος Θεσσ. (Συκαμν.): *Ἐξ' ἢ Μῆτθους μὲ γλυκιάρου γκουρτθιά κὶ μ' εἶπι νὰ πααίνου ἄμα θέλον νὰ μαζέφου γκόρτθια* 2) Ὁ ἐπιληπτικός, ὁ σεληνιαζόμενος Ζάκ. Θήρ. Κύθηρ. Κυκλ. Νίσυρ. Πελοπν. (Βάλτ. Γαργαλ. Καρδαμ. Μάν. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.): *Ἡπιασέ τοιε πάλι τὸ γλυκιάρη τὸ γλυκὺν του* Θήρ. *Μωρὲ γλυκιάρικο, τί κάνεις 'φτοῦ;* Παιδεμέν. *Νὰ χαθῆς, γλυκιάρικο!* (ὑβρις) Πελοπν. (Μάν.) *Ἦρθε καὶ 'κεῖνο τὸ γλυκιάρικο τῶν Καλλιροδῆς καὶ μῶκοψε οὐλες τσι μέσκουλες 'πὸ τὴ μεσκουλιά μου* Γαργαλ. Συνών. *γλυκιάσμενος* (εἰς λ. *γλυκιάζω* Β4 β). β) Ὁ ἀσθενικός, συνήθως ἐπὶ γυναικῶν Πελοπν. (Μάν.) 3) Ὁ δῦστροπος Κύθηρ.: *Νά, εἶδα μοῦ 'κανε τὸ γλυκιάρικο παιδί*.

γλυκιαρίδα ἡ, ἐνιαχ. *γλυτθαρίδα* Εὐβ. (Κουρ.) Μέγαρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γλυκεῖάρης* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίδα.

1) Ἡ ὑπερβολικὴ γλυκύτης Κουρ.: *Γλυτθαρίδα τὸν ἔκαμες τὸγ-καφέ. Μὴ βάζ-ζης πολλήζ-ζάχαρη τῶν γενῆ τὸ τῶν γλυτθαρίδα*. 2) Κατὰ πληθ. *γλυκάδι* 2, τὸ ὅπ. βλ. Μέγαρ.

γλύκιαση ἡ, Πελοπν.

Ἐκ τοῦ ρ. *γλυκιάζω*.

Χαρά, εὐχαρίστησις, εὐτυχία: *Νὰ μὴν ἰδῆς γλύκιαση ποτές* (ἀρά).

γλύκιασμα τό, Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γλυκιάζω*.

Ἡ προσφορὰ γλυκοῦ παρασκευάσματος εἰς ἐπισκέπτῃν.

γλυκιδένιος ἐπίθ. ἐνιαχ. *γλυκίενος* Κάσ. *γλυτθιένος* Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γλυκίδι* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ένιος.

Ὁ παρεσκευασμένος ἀπὸ *γλυκίδι*, εἶδος ὄσπριου. ἐνθ' ἄν.: *Φάβα γλυκίενο* Κάσ.

γλυκίδι τό, Μ. Στεφανίδ., Λαογρ. 9 (1926), 446 *γλυκίδι* Κάσ. *γλυτθίδι* Κάρπ. Μεγίστ. *γλυκίγι* Πελοπν. (Λακων.)—Χελδρ. -Μηλιαρ., Δημ. ὄνομ. φυτ., 3

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γλυκός* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίδι.

1) Εἶδος ὄσπριου ὁμοίου πρὸς μικρὸν *μπιζέλι*, ἐκ τοῦ ὁποῦ παρασκευάζεται εὐγευστος καὶ σχεδὸν γλυκεῖα *φάβα* Κάρπ. Κάσ.: *Τὸχ-χειμῶνα ἐσπέρασιν... γλυτθίδια, ἀρακά, κουτσια* (ἐκ παραμυθ.) Κάρπ. || Ἄσμ.

Ρόβια, γλυτθίδια 'λέθαμε, λαθούρια τσ' ἀρακάες, κατσές ἡμέρες εἶχαμε τὶς μαλοβδομάες αὐτόθ. 2) *Γ' γλυκάδι* 2, τὸ ὅπ. βλ., Μεγίστ. 3) Τὸ φυτὸν Κληματίς ἢ φλογερά (*Clematis flammula*) τῆς οἰκογ. τῶν Βατραχιδῶν (*Ranunculaceae*), κατ' εὐφημισμὸν, ὡς κυστικὴ Πελοπν. (Λακων.)—Μ. Στεφανίδ., ἐνθ' ἄν. Χελδρ.

Μηλιαρ., ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀγροάμπελη, ἀγριοχελιδροονιά, ἀμπελίνα, κληματσίδα, μάης, χελιδροονιά.

γλυκιέρα ἡ, Εὔβ. (Αἰδηψ.)

Ἐκ τοῦ γλυκό, ὡς οὖσ. νοουμένου, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έρα, κατ' ἀναλογ. πρὸς τὰ ἀλατιέρα, ζαχαριέρα, καφετιέρα κ.τ.τ.

Τὸ σκεῦος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θέτουν τὸ γλυκό, τὸ γλυκὺ, ἐκ φρούτων συνήθως ἢ καρπῶν, παρασκευάσμα.

γλυκίζω κοιν. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. κ.ά.) γλυκίζω βόρ. ἰδιώμ. γλυκίω Πόντ. (Ἰνέπ.) Μέσ. γλυκίομαι Πόντ. (Οἶν.)

Τὸ ἀρχ. γλυκίζω.

Α) Ἀμετ., καθίσταμαι γλυκὺς ἢ ὑπόγλυκος εἰς τὴν γεῦσιν κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. κ.ά.): *Τὸ φαῖ γλυκίζει* (ἔχει γλυκεῖαν γεῦσιν) κοιν. *Νὰ γλυκίσ'νε τὸ σταφύλια* Θράκ. (Στέρν.) *Γλυκίζ' τὸ σταφύλ'* (ὠριμάζει καὶ συνεπῶς γίνεται γλυκὺ) Τῆν. *Τ' ἀπίδ' γλυκίζ'* Τραπ. || Ἄσμ.

Πάρα πολλή τῆ ζάχαρη βάρ' του γιὰ νὰ γλυκίζη,
νὰ μὴ μοῦ παραπονεθῆ πού τῆγ καρδιά μ' ἐγγίζει
(ἐκ μοιρολ.) Νίσυρ. Ἡ σημ. καὶ Βυζαντ. Βλ. Γεωπ. 6,12,1 «εἰς τὸν μετρητὴν κοτύλην ὄξους γλυκίζοντος βάλε». **Β)** Μεταφ., καθίσταμαι ἠπιώτερος, ἐπὶ ἄλλους Ρόδ.: *Γλυκίζουν οἱ πόνοι*. Συνών. φρ. γλυκαίνει - μαλακώνει ὁ πόνοσ.

Β) Μεταβ., **1)** Καθιστῶ τι γλυκὺ Πόντ. (Τραπ. κ.ά.) **β)** Μεταφ., συμφέρω, ἀποφέρω εἰς τινὰ κέρδος, ὠφέλειαν Ρόδ.: *Γλυκίζει με ἡ δουλειὰ* (ἔχω κέρδη ἐκ τῆς ἐργασίας μου, μὲ συμφέρει). *Γλυκίζει τον κ' ἐν μιᾷ.* **γ)** Παρέχω τέρψιν, εὐχαρίστησιν Ἀμοργ.: *Ἀπάνω πού με γλύκισεν ὁ ὕπνος, ἐνετριχιάστηκα* (= ἀνατρίχισα). **2)** *Γλυκαίνω* **4**, τὸ ὅπ. βλ. Πόντ. (Ἰνέπ. Κοτύωρ. Τραπ.) **3)** Προσφέρω γλύκισμα Στερελλ. (Ἀστακ. Ἀχυρ.): *Τ' γλυκίζ'ρι κι τ' φ'λευ'ρι ἕνα ζιβγάρ' σκαλιούνια ἢ ἕνα μαντήλ'* Ἀχυρ. *Γλυκίζοντι οὐλ' οἱ καλισμέβ' κ'* εὐχοντι αὐτόθ. *Νὰ γλυκίσ'ρι τ' νύφ'* (= νὰ τῆς φέρουν τὰ γλυκὰ) Ἀστακ. **4)** Ἡ μετοχ. γλυκισμένη ὡς οὖσ. κατ' εὐφημισμὸν, ἢ ἐπιληψία Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὅθων. Παξ.: *Τὸν ἐπιακε ἢ γλυκισμένη τὸ Στεφανῆ μου καὶ τὸν ἔχασα* Μαθράκ. Συνών. βλ. εἰς λ. γλυκόσ **Γ6α. β)** Ἡ μετοχ. γλυκισμένος, κατ' εὐφημισμ. ἐπίσης, ὁ ἐπιληπτικὸς Ἀντίπαξ. Ἐρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὅθων. Παξ.: *Ἐφτακε ὁ γλυκισμένος ὁ ἀφέντης του 'πό τ'ς Ὅθωνοὺς καὶ τό 'πιακε τὸ παιδί μου καὶ μοῦ τὸ βάρησε* (ἀφέντης = πατέρας, τὸ βάρησε = τὸ ἔδειρε) Ἐρεικ. Συνών. γλυκιάρης **2**, συγενικιάρης.

γλυκίλα ἡ, ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκόσ, κατὰ τὰ ξινός - ξινίλα, πικρός - πικρίλα κ.τ.τ. Βλ. καὶ Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 2,247.

Ἡ ἰδιότης τοῦ γλυκέος, ἢ γλυκεῖα γεῦσις.

γλυκίσκομαι Πόντ. γλυκίσκουμαι Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Ματζούκ. Τραπ.) Ἄβρ. ἐγλυκίστα Πόντ.

Κατὰ μετασχημ. ἐκ τοῦ γλυκίομαι, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γλυκίζω, κατὰ τὰ λοιπὰ εἰς -ίσκομαι.

Α) Ἀμετβ., καθίσταμαι γλυκὺς Πόντ. (Κερασ. Τραπ.)

Β) Μετβ., ἐθίζομαι εἰς τι γλυκὺ ἢ εὐχάριστον Πόντ. (Ἰ-

μερ. Κερασ. Ματζούκ. Τραπ.): *Ἐγλυκίστες τὰ μῆλα* Κερασ. Τραπ. *Ἐγλυκίστεν τὸ φίλεμαν καὶ πάντα θέλ' νὰ φιλή' ἀτεν αὐτόθ.* *Ἐγλυκίστεν ἀτο κι ἄλλο ὀπίσ' κι πάει* Ἰμερ. Συνών. γλυκαίνω.

γλυκιστικὸς ἐπιθ. ἐνιαχ. Οὐδ. γλυκιστικὸν Πόντ. (Χαλδ.) γλυτθιστικὸν Κύπρ. (Γερμασ. Πρόδρομ.) Πόντ. (Χαλδ.) γλυτθιστικὰ τά, Κύπρ. (Γερμασ.) Πρόδρομ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκιστός καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικός.

Ὡς οὖσ., κατ' οὐδ. γένος καὶ συνήθως εἰς τὸν πληθ. **1)** Πᾶν γλυκὺ πρᾶγμα Πόντ. (Χαλδ.): *Θέλ' πάντα νὰ ἔχ' γλυκιστικὰ νὰ γλυκαίβ' τὸ στόμαν ἀτ'.* **2)** Γλυκύσματα, οἰκιακῆς συνήθως παρασκευῆς Κύπρ. (Γερμασ.): *Ἐν ἐκάμαμεν γλυτθιστικὰ φέτι τέσ Σήκωσες* (= Ἀπόκρεω) Γερμασ. *Σὰν ἐπῆεν τὸ βασιλόπουλον, ἐζήτησε κόλον 'πωρικά, γλυκιστικὰ εἰς τὰ μερ'κὰ* (κόλον 'πωρικά = ἄβγά, μερ'κὰ = μηροὶ) Κύπρ.

γλυκιστός ἐπιθ. ἐνιαχ. πληθ. γλυτθιστὰ τά, Κύπρ. (Γερμασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γλυκίζω.

Εἰς τὸ οὐδ. καὶ κατὰ πληθ. ὡς οὖσ. λαμβανόμενον, εἶδος γλυκύσματος, σχήματος ρομβοειδοῦς, παρασκευαζομένου κατ' οἶκον ὑπὸ τῶν γυναικῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ἀπόκρεω.

γλυκίτης ὁ, Χάλκ. γλυτσίτης Κρήτ. (Ἀποκόρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκόσ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίτης

1) Εἶδος ἀγρίου φυτοῦ τῆς οἰκογενείας τῶν Ψυχανθῶν, τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει μὲ τὸ φυτὸν φάβα Χάλκ. **2)** Εἶδος φαγωσίμου ἀμανίτου Ἀποκόρ.

γλυκίτσα ἡ, Χίος (Μάρμαρ.)

Ἐκ τοῦ θηλ. γλυκεῖα, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γλυκόσ, καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ίτσα.

Ἡ δερματικὴ ἀσθένεια Ἑρπης ὁ ἐπιχειλίος: Ἄσμ.

Ἀφέντης μας ὁ βασιλὲς καλεσματοῦν εἶχε.

*Ὀλ-λον τὸν κόσμον τὸν καλ-λεῖ κι ὄλ-λην τὴν οἰκουμένην καὶ τὴ γλυκίτσα δὲν καλ-λεῖ, γιὰ τὴ τσιλ-λᾶ, γιὰ τὴ βρω-
μεῖ,*

γιὰ τὸν κόσμον ἀνοστεῖ

(ἐξ ἐπωδ.) Συνών. μπουζιάσμα, ξέχυσμα.

γλυκίωνω ἐνιαχ. γλυτθίωνω Καλαβρ. (Κοντοφ.) Μέσ. γλυκιώνομαι Πελοπν. (Λαγκάδ.) — Ν. Πολίτ., Παροιμ. 4, 132.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκόσ.

1) *Γλυκαίνω*, τὸ ὅπ. βλ., Καλαβρ. (Κοντοφ.) **2)** Μέσ., συνηθίζω εἰς τὸ γλυκὺ ἢ εὐχάριστον Πελοπν. (Λαγκάδ.) — Ν. Πολίτ., Παροιμ., ἐνθ' ἄν.: Παροιμ.

*Ἐγλυκιώθ' ἢ γριὰ 'ς τὸ μέλι | καὶ τρώει καὶ τὸ κου-
βέλι*
(δι' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐπέτυχον κάποτε κάποιαν χάριν καὶ εἰς τὴν συνέχειαν ζητοῦν τὴν ἐπανάληψίν της) ἐνθ' ἄν.

γλυκο-

Θέμα τοῦ ἐπιθ. γλυκόσ.

Συντίθεται ὡς α' συνθετικὸν **1)** Μὲ οὐσιαστικὰ διὰ τὸν σχηματισμὸν οὐσιαστικῶν ἢ ἐπιθέτων καὶ φανερώνει ὅτι τὸ δεῦτερον συνθετικὸν ἔχει γλυκεῖαν γεῦσιν, ὅπως γλυκάπιδο,

